

Poltttaako?

Chiliaddikti jää koukkuun hyvänolon tunteeseen ja tahtoo jatkuvasti tujumpaa kamaa.

Teksti ja kuvat: Annamari Kuvaja

Jyväskyläläinen **Riku Karhunen**, 31, on punkkari, pelaa roolipelejä ja on naimisissa papin kanssa. Kuulostaa paradoksaaliselta, mutta lista ei lopu tähän.

Keittiön pöydällä pari chilikasvia ottaa valokylpyä. Tässäkö ovat kaikki Rikun pienokaiset?

”On niitä tuolla makuuhuoneen puolella enemmän. Kaksi noista on tehnyt jopa hedelmää. Viime viikonloppuna pistelin poskeeni kaikki oman sadon chilit, olisin voinut näyttää muuten”, Karhunen kertoo.

Chili selvästi maistuukin tälle miehelle. Karhunen popsii kuvausta varten ostettuja chilejä kuin karkkeja. Puraisten palan tuomastani chilistä ja kadun sitä nopeasti. Suuni on tulesa, ja Karhunen tarjoaa minulle vaaleaa leipää ensimmäiseen hätään. Olen selvästi amatööri.

”Vettä ei kannata juoda, jos polttelee, se vain leivittää sitä. Kaikki rasvainen, leipä ja suklaa auttaa”, chiliammattilainen neuvoo.

Koitaa suostutella Karhusen pahuuden teille ja syömään jotain tulista. Hän ottaa kappista minigrip-pussin jossa näyttää olevan kuivatua chiliä.

”Ei pysty, söin näitä kuivattuja Bih Jolokioita viime viikolla ja on ollut maha aika sekaisin”, Karhunen sanoo ensin, mutta uskaltautuu kuitenkin haistelemaan pussin sisältöä.

”Mmm... Nämä tuoksuu ihan hiton hyvältä, meinaa melkein järki lähteä. Laitan näitä nykyään ruokiin, mutta en sellaisenaan uskalla enää popsia. Bih Jolokia on siis maailman tulisin, siinä on kaksi miljoonaa scovillea kapsaisiinia.”

Kapsaisiini on chilin aktiivinen osa, joka aiheuttaa polttavan tunteen joutuessa kosketukseen kudoksen kanssa. Tulisuuden mittaamiseen käytetään scoville-asteikkoa. Puhdas, teollisesti tuotettu kapsaisiini on tulisuudeltaan 16 miljoonaa scovilleyksikköä. Kapsaisiinia käytetään pippurisumuttimissa ja sitä on käytetty esterastuksessa hevosdopingina herkistämään tuntoaistia karioissa.

Karhunen alkaa popsimaan Habanero-sipsejä. ”Näihin tulee himo.”

Mistä kaikki tämä hulluus alkoi?

”Niin kauan kun muistan olen tykännyt tulisesta. Jossain vaiheessa halusin yhä tulisempaa. Aloin tilaamaan chilituotteita verkkokaupoista,

kun marketeista ei enää saanut mitään kelvollista. Kuulen uusista jutuista foorumeilta ja Suomen Chilyhdistyksen kautta. Sitten on pari kaveria, jotka kasvattavat chiliä ja saan sitä heiltä”, Karhunen kertoo.

Suomen Chilyhdistyksestä kerrotaan, että chiliharrastus on rajusti kasvava ilmiö. Chilyhdistyksen jäsenmäärä on noussut viime vuodesta kolminkertaiseksi, ja jäseniä on nyt 600.

Suosiota selittää se, että chilikastikkeiden tuotevalikoima on kasvanut merkittävästi kauppoissa. Monet kasvattavat chilinsä itse siitä syystä, että hyvää tuoretta chiliä on lähes mahdotonta saada.

”Voin ihan rehellisesti sanoa, että olen addiktoitunut. Ihan hirveä olo tulee, jos ei moneen päivään ole mitään kunnon tulista tarjolla. Joskus tulee sellanen olo, että on ihan pakko saada. Sitten menen markettiin ja ostan paketin jotain, mitä tahansa roskachiliä, ja syön sen pois”, Karhunen tunnustaa.

Addiktio chiliin johtuu kehon erittämästä endorfiinista. Kapsaisiini ei käy varsinaisesti makuhermoihin vaan kipuvermoin. Aivot luulevat, että syöjään sattuu ja elimistöön virtaa hyvänolon

tunnetta aiheuttavaa hormoonia, endorfiinia.

Karhusen jääkaappi aiheuttaa melkoista hilpeyttä. Kaappi tursuaa chilikastikkeita. Purnukoiden seurana nököttää vain yksinäinen voipaketti.

Mihin näin paljon chiliä tarvitaan?

”Tungen sitä oikeastaan kaikkeen, mihin vain olen keksinyt. Jopa jäätelöön. Chili on myös rommin kanssa ihan törkeän hyvää ja lämmittää mukavasti. Chilivodkaa juodessa saattaa tuntua, että sisuskalut palaa, mutta se on sitten ihan eri tarina”, Karhunen virnistää.

Chilin kanssa kokatessa kannattaa varoa ainakin vähän. Perusmoka on hieraista silmiä sen jälkeen, kun on käsitellyt chilejä. Vaarana on myös saada paprikasumut naamalle, jos kapsaisiini höyrystyy.

Silmiini osuu jääkaapista chilikastikepurnukka, jossa lukee isolla Feel Alive. Tunteeko tätä syötyään olevansa elossa?

Karhunen vastaa, että tuntee elävänsä, jos tekee mieli kuolla. Ehkä chili on vastaus suomalaisen masennusongelmiin.